

اقتصادی قابل توجه میان ایران و کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس که تصور می‌شد، نقش مؤثری بر شکل‌گیری ائتلاف داشته باشد، براساس تکنیک مورد استفاده در این پژوهش مؤلفه‌های تأثیرپذیر ارزیابی شدند. به این معنا در پی تشدید تلاش‌ها برای شکل‌دهی به کی ائتلاف ضد ایرانی در خلیج فارس که حاصل آن بروز و تشدید تنش میان ایران و این کشورهاست، ایران در پی تقویت توان نظامی خود است و همین رویه باعث کاهش وابستگی اقتصادی کشورهای حاشیه‌ی جنوبی خلیج فارس با ایران شده است. جمع‌بندی نهایی این که براساس پژوهش حاضر، تلاش سال‌های اخیر عربستان سعودی که در سایه‌ی کمک‌های مالی و معنوی آمریکا آغاز شد و در ادامه با گردهمایی تعداد قابل توجهی از کشورهای عربی خلیج فارس و شمال آفریقا احتمال شکل‌گیری یک ائتلاف نظامی عربی ضد ایرانی موسوم به ناتوی عربی را مطرح کرد، حداقل در حال حاضر و نیز در آینده نزدیک به صورت تمام و کمال محقق نخواهد شد این ائتلاف شکل نخواهد گرفت.

چرایی این مسئله را نیز می‌توان در موارد مهمی که به‌طور پیش‌فرض زمینه‌ساز شکل‌گیری همگرایی هستند، جست‌وجو کرد. به‌طور مثال همگونی بیشتر کشورها منطقه، مشروعیت عمومی، حل و فصل مؤثر منازعات، محدود بودن طرف‌های سوم از جمله دلایل موفقیت همگرایی است و از آن سو مواردی نظیر تنوع سازمان‌های منطقه‌ای، کمتر بودن ضمانت‌های اجرایی، ناتوانی در اثرگذاری فرمانطقه‌ای و فراگیر نبودن از جمله دلایل عدم موفقیت همگرایی‌هاست؛ مسائل مهمی که بر اساس پژوهش اثرگذاری موانع قوی‌تر است. هم‌چنان که پیش‌تر و در بخش تجزیه و تحلیل اشاره شد، این ائتلاف نظامی از بسیاری ویژگی‌های ژئوپلیتیکی که عامل موفقیت ائتلاف‌ها هستند، بی‌بهره است و از آن سو بسیاری از ویژگی‌های ژئوپلیتیکی مؤثر بر ناکامی ائتلاف بر آن اثرگذار است. با این همه شرایط موجود به استمرار ناامنی در خلیج فارس کمک خواهد کرد و تنش‌های میان ایران و عربستان نه تنها روابط این دو قدرت منطقه ژئوپلیتیکی جنوب غرب آسیا را بیش از پیش سرد خواهد کرد، بلکه زمینه‌ی افزایش ناامنی را در این منطقه فراهم